

A Farewell to Pat

Een column over architectuur hoort natuurlijk over architectuur te gaan. Maar voor een keer wordt dat anders. Deze keer stel ik een zeer bijzondere Microsoft-architect centraal. En dan heb ik het niet over de Chief Software Architect van Microsoft – Bill Gates - maar over een andere, flamboyante persoonlijkheid die op vele mensen een onuitwisbare indruk heeft achtergelaten. Ik ga het hebben over Pat Helland. De reden: per 7 maart vertrekt hij na 10 jaar bij Microsoft om te gaan werken bij Amazon. Microsoft verliest daarbij niet alleen een briljant architect die aan de wieg heeft gestaan van Microsoft Transaction Server (nu: Com+) en SQL Service Broker (onderdeel van SQL Server 2005), maar ook een van de visionairs op het gebied van Service Oriented Architectuur en niet in de laatste plaats een groot 'architect evangelist' en 'storyteller'.

Begin dit jaar was ik in Redmond met een groep zeer ervaren architecten van partners. Twee dagen lang kregen ze interessante onderwerpen en sprekers voorgeschoteld en als laatste spreker – aan het eind van dag twee, toen iedereen al redelijk vermoeid was – stond Pat Helland op het programma. Om te vertellen over de Messaging roadmap van Microsoft; over Indigo, Biztalk Server, MSMQ en SQL Service Broker. Op een gegeven moment stelde een van de architecten een vraag die Pat direct beantwoordde met een kritische wedervraag. Het werd angstig stil, terwijl Pat de architect indringend bleef aankijken. De spanning was voelbaar en als gastheer voelde ik me wat ongemakkelijk: gaat dit wel goed? Plotseling veranderde Pat's gezicht van uitdrukking, hij lachte vriendelijk naar de vragensteller en ging verder met zijn verhaal. Je voelde de spanning in de ruimte zich ontladen. Het verhaal van Pat kreeg veruit de hoogste score van alle sprekers – een kwart van de toehoorders gaf hem een 'perfect score', een 10!

Pat startte zijn carrière in 1982 bij Tandem Computers en werd later Chief Architect van Transaction Monitoring Facility, Tandem's TP-monitor. Zijn eerste essay met een hoog storytelling-gehalte stamt uit 1993 en had de titel: "Transaction Processing and the Barbarian Hordes". Het was een betoog waarin de oude, onvergeworpen orde – de mainframespecialisten - aan de nieuwe orde, de barbaarse horde van Windows-programmeurs, het belang van transactieverwerking uitlegde. Een jaar later startte Pat bij Microsoft als de Chief Architect van Microsoft Transaction Server (MTS) en kon hij de Windows-programmeurs echt gaan opvoeden.

Begin 2002 verscheen een nieuw essay met de titel "Autonomous Computing: Fiefdoms and Emissaries". In mijn contacten met architecten werd dit essay vaak door hen ter sprake gebracht. Pat beschreef daarin de twee basis-patterns voor de servicegeoriënteerde wereld. De Fiefdom (burcht) is de robuuste door muren, wachttorens en grachten beschermde entiteit die alles wantrouwt wat uit de buitenwereld komt. Toch overweegt de Fiefdom om enkele requests vanuit die buitenwereld in behandeling te nemen en die in zijn binnenste als transactie uit te voeren. Zo'n request wordt afgeleverd door een Emissary (afgezant). De Emissary is

op de hoogte van de eigenaardigheden van de Fiefdom en weet hoe hij een request moet formuleren, maar wordt net als de anderen niet door de Fiefdom vertrouwd. Zo wordt een beeld geschetst van een wereld van autonome Fiefdoms die via Emissaries met elkaar communiceren en transacties aangaan; een prachtige analogie van hoe heterogene computersystemen in een servicegeoriënteerde wereld met elkaar om moeten gaan. In de huidige .NET Applicatie Architectuur

vindt men de Emissary terug als de Service Agent, die verantwoordelijk is voor het maken van service-requests en de Fiefdom als de Service die de requests in behandeling neemt.

Niet iedereen binnen Microsoft was even gecharmeerd van deze analogie. Wellicht deed het begrip 'Fiefdom' teveel denken aan een historisch, feodaal tijdperk en wilde Microsoft daarmee niet geassocieerd worden. In elk geval refereerde Pat later vaak aan het feit dat hij het "F-word" niet meer zou gebruiken.

Pat werd Chief Architect van SQL Service Broker dat eind dit jaar het licht zal zien als component binnen SQL Server 2005. Het is een SOA-implementatie waarbij gebruik gemaakt wordt van de kracht van een dbms waardoor onder meer echte end-to-end reliable messaging mogelijk wordt.

Vanaf begin 2003 komt Pat met een nieuwe analogie op de propen die hij "Metropolis: Envisioning the Service Oriented Enterprise" noemt; zie het als 'Autonomous Computing, versie 2'. In Metropolis wordt gesteld dat de informatietechnologie zich op een vergelijkbare wijze ontwikkelt als de Amerikaanse maatschappij in de afgelopen twee eeuwen. De technologische revolutie heeft er voor gezorgd dat de Amerikaanse metropolen nieuwe modellen en patronen voor commercie en communicatie adopteerden. Beargumenteerd wordt dat er veel parallellen te vinden zijn met de huidige ontwikkeling van de IT, dat dezelfde – bijna autonome - krachten een rol spelen en dat we dientengevolge in de IT veel van de Amerikaanse geschiedenis kunnen leren. De laatste twee jaar heeft Pat zich vooral bezig gehouden met het verder uitwerken en verfijnen van zijn Metropolis-verhaal en het evangeliseren van de Microsoft-technologie rondom SOA.

Nu maakt hij dus de stap van het ruim 20 jaar lang ontwikkelen van platforms voor enterprise applicaties naar het ontwikkelen van enterprise applicaties met die platforms. Voor hem de ultieme uitdaging om zijn ideeën in de praktijk te toetsen. Pat heeft meermaals aangegeven dat hij een boek over zijn Metropolis-analogie wil gaan schrijven. Of dat nu nog doorgaat is de vraag, maar in elk geval kan hij bij Amazon de verkopen van zo'n boek vanaf zeer dichtbij volgen. Je kunt Pat's wederwaardigheden en zijn Metropolis hopelijk blijven volgen op www.pathelland.com.

Dik Bijl

Enterprise architect

Enterprise & Partner Group